

KORAK PO KORAK DO...

NATURA 2000

NATURA 2000

Mreža zaštićenih područja na teritoriji EU

26 000 područja
18% Kopnenih i morskih

NATURA 2000 - je jedinstvena ekološka mreža područja za zaštitu

ODREĐENIH TIPOVA STANIŠTA

|

STANIŠTA RETKIH I UGROŽENIH BILJAKA I ŽIVOTINJA

EU je razvija od 1994. godine kao odgovor na sve veći i negativniji uticaj čoveka na prirodu i ekosisteme.

Predstavlja najznačajni mehanizam zaštite prirode i biodiverziteta na nivou EU.

Simbol očuvanja dragocenih prirodnih resursa za 21. vek

Osnovna ideja mreže Natura 2000, prema Evropskoj Komisiji, da se priroda ne zaustavlja pred administrativnim granicama, tako da ukoliko želimo sačuvati vitalnost i raznovrsnost našeg prirodnog okruženja, moramo, također, da uzmemo u obzir i međunarodne propise. Uspešna zaštita prirode i njena raznovrsnost na evropskom kontinentu, može se uspešno postići jedino na evropskom nivou.

MEĐUNARODNO I EVROPSKO ZAKONODAVSTVO U OBLASTI ZAŠTITE PRIRODE

KONVENCIJE, DIREKTIVE, REGULATIVE, ZAKONI, SPORAZUMI...

- **Konvencija o biološkoj raznovrsnosti**
(CBD - Convention on Biological Diversity)

➤ **Bernska konvencija** - Konvencija o čuvanju divljeg biljnog i životinjskog sveta i prirodnih staništa Evrope

Ideja uspostavljanja ekoloških mreža

NATURA 2000 1994.godine
EMERALD MREŽA 1996.godine

- **Bonska konvencija** - Konvencija o očuvanju migratornih vrsta divljih životinja

- **Karpatska konvencija** - Okvirna konvencija o zaštiti i održivom razvoju Karpata

- **Ramsarska konvencija** - Konvencija o vodenim staništima od međunarodnog značaja

➤ **Direktiva Saveta Evrope 79/409/EEC o očuvanju divljih ptica** (*Council Directive 79/409/EEC on the conservation of Birds*)

➤ **Direktive Saveta Evrope 92/43/EEC o očuvanju prirodnih staništa divlje flore i faune** (*Council Directive 92/43/EEC on the Conservation of Natural Habitats and of wild fauna and flora*).

BERNSKA
KONVENCIJA

Mreža zaštićenih
područja
NATURA 2000

Direktive o staništima
Direktive o pticama

Veliki broj prirodnih područja su izolovana ostrva, razmeštena unutar nekih izmenjenih predela (poljoprivredne površine, naselja, saobraćajna i energetska infrastruktura).

Ovakva staništa često nisu dovoljna da obezbede opstanak populacija, a stepen izolacije je takav da je protok gena sveden na minimum ili onemogućen.

PROCEDURA USPOSTAVLJANJA NATURA 2000 PODRUČJA

I faza: Priprema predloga Područja od značaja za Zajednicu
(eng. *Proposed Sites of Community Importance-SCIs*)

II faza: Usvajanje Područja od značaja za Zajednicu
(eng. *Sites of Community Importance-SCIs*)

III faza: Proglašenje Posebnih područja očuvanja
(eng. *Special Areas Of Conservation – SACs*)

Mrežu Natura 2000 čine područja koju su zemlje članice proglasile u skladu sa obe Direktive. Ta područja se označavaju kao:

**Područja posebne
zaštite (SPAs)**

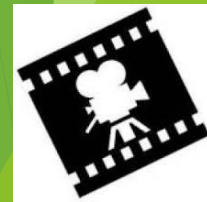
**Posebna područja
očuvanja (SACs)**

UPRAVLJANJE NATURA 2000 PODRUČJIMA

- Planovi upravljanja nisu obavezni ali su korisno sredstvo
- Tako se mogu utvrditi ciljevi, u saradnji sa vlasnicima zemlje ili korisnicima područja, mogu se predvideti i rešiti problemi, ugraditi jasni mehanizmi i ustanoviti dugoročni planovi zaštite. Svaka zemlja članica slobodna je da sama izabere metode i tip mera koje će sprovesti (aministrativne mere, zakoni, ugovori)
- Upravljanje mora biti takvo da osigurava dugoročan opstanak ciljnih vrsta i stanišnih tipova zbog koga je određeno.
- Područja takođe mogu biti sastavni deo predeone celine u kojima se normalno obavlja poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo, rekreativne aktivnosti itd. Mnoga područja NATURA 2000 će imati svoju vrednost upravo zato što odvajkada u njima postoji i radi čovek. U takvim slučajevima treba osigurati da se takve delatnosti nastave i u budućnosti.

PRIMER: Francuska i Hrvatska

KRKA

UČEŠĆE JAVNOSTI

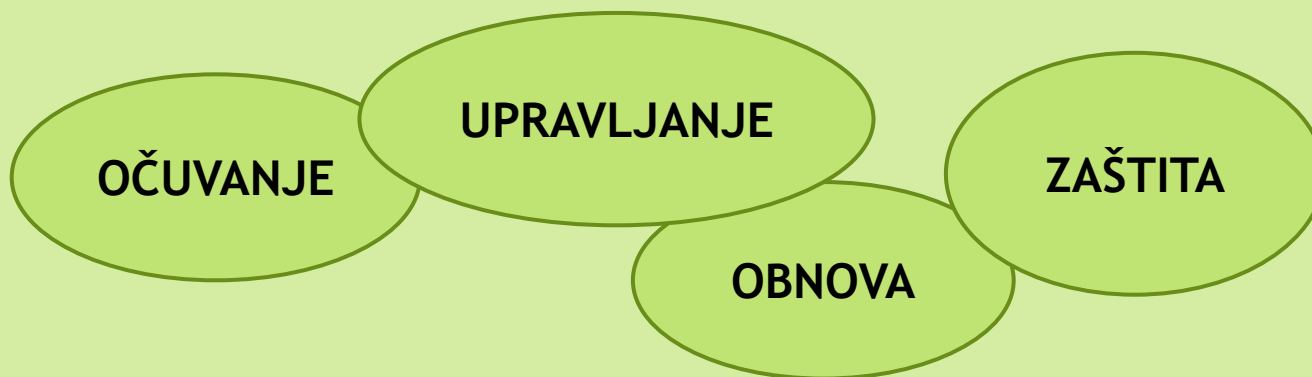
Pre nego što se pošalje predlog lista područja, mora se sprovesti proces javnih konsultacija, odnosno neophodno je obavestiti sve potencijalno zainteresovane strane o mreži i dati im mogućnost da iznesu mišljenje o odabiru područja

Direktive ne postavljaju pravila

Posebno je kod izrade planova upravljanja važno uključiti lokalne zainteresovane strane (poljoprivrednike, vlasnike koji žele razvijati posao na svom imanju, opštinama koje žele razvijati infrastrukturu) kao ne bi kasnije došlo do sukoba zbog suprotnih interesa.

FINANSIRANJE

- NACIONALNI BUDŽET ZEMALJA ČLANICA
- EVROPSKA KOMISIJA (razni vidovi Fondova i Programa)

TROŠKOVI ODRŽAVANJA JESU VELIKI, ALI DOBIT JE JOŠ VEĆA!!!
Dobit 200 - 300 milijardi evra godišnje

PRIMER:
Oprašivanje kao usluga ekosistema

NATURA 2000 U SRBIJI

Još jedan mehanizam kojim možemo da ojačamo/osvežimo zaštitu prirode u Srbiji pod pokroviteljstvom EU.

- Srbija kao buduća članica tek treba da da svoj doprinos u okviru mreže
- Za sada imamo EMERALD mrežu formiranu 2005.godine (11,50% teritorije)
- EMERALD se zasniva na sličnim principima i predstavlja značajan doprinos u pripremi za NATURU 2000 i
- 2010.godine Uredba o ekološkoj mreži (101 ekološki značajno područje, 20,93% teritorije)

~~UNPREPARED~~

„BUDIMO SPREMNI ZA NATURU 2000“

